

TOCH EEN HYPO?

Mocht u ondanks de juiste voorzorgsmaatregelen toch hypo-verschijnselen krijgen (zoals honger, beven, zweten, een trillerig gevoel, bleekheid, wazig zien, hoofdpijn en duizeligheid) of een bloedsuiker lager dan 4.0 mmol/l, drink dan 1 glas limonade gemaakt van 0,4 dl ranja (2 cm) aangevuld met water. Ook kunt u 7 stuks dextro energy gebruiken.

U doet er goed aan drievensuikertabletten mee te nemen wanneer u voor het onderzoek naar het ziekenhuis komt. Mochten de voorzorgsmaatregelen onverhoopt niet toereikend zijn, dan heeft u toch iets bij de hand om een hypo te behandelen.

TOT SLOT

Als u na het lezen van deze informatie nog vragen hebt, neem dan contact op met uw diabetesverpleegkundige.

Dit is een uitgave van Diabetesprogramma Midden-Brabant van Zorgnetwerk Midden-Brabant

Postbus 5048
5004 EA Tilburg
Telefoon: 013-4657355
Fax: 013-5368800
E-mail: info@zmbbr.nl
Website: www.zorgnetwerkmbr.nl

Versie januari 2008

Meer informatie?

Stichting Ondersteuning Huisartsen Midden-Brabant
T: 013-5948124
E: info@sohmbr.nl

TweeSteden ziekenhuis
Polikliniek Diabeteszorg
Tilburg:
T: 013-4655634
Waalwijk:
T: 0416-682309
W: www.tweestedenziekenhuis.nl

St. Elisabeth Ziekenhuis
Polikliniek Interne Geneeskunde
T: 013-5398034
W: www.elisabeth.nl

Thebe
T: 0900-8122 (0,10 cent p/m)
E: info@thebe.nl
W: www.thebe.nl

DVN Afdeling Tilburg e.o.
T: 013-4631117
E: tilburg@dvnl.nl
W: www.dvnl.nl

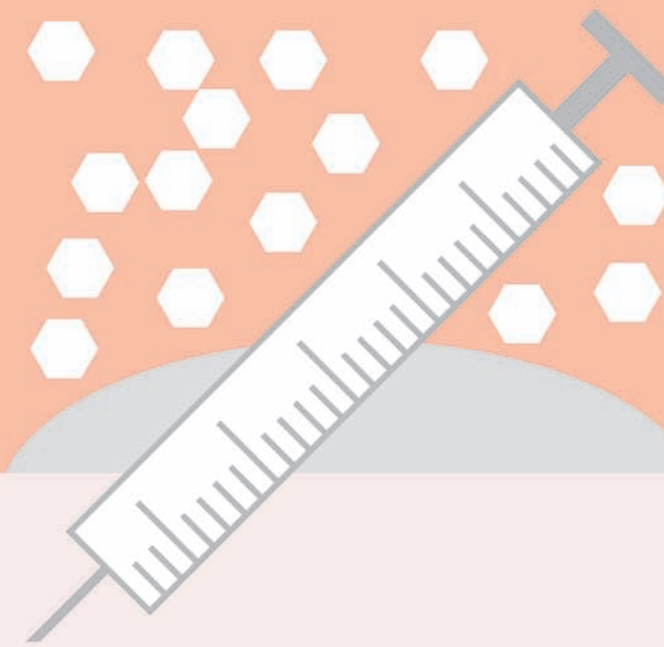
Apothekersvereniging
Departement Hart van Brabant
T: 013-5948125
E: dephvb@dpmt.nl

VOORBEREIDING OF NUCHTER VOOR EEN ONDERZOEK?

HOE GAAT U DAARMEE OM ALS U DIABETES HEEFT?

Diabetes met insuline.

Diabetesprogramma Midden-Brabant
Patiënteninformatie

Binnenkort hebt u een afspraak voor een onderzoek in het ziekenhuis waarbij u nuchter moet zijn. Dit betekent dat u voorafgaand aan dit onderzoek gedurende langere tijd niets mag eten. Dit kan problemen opleveren met uw bloedsuikerwaarden. De aanwijzingen in deze folder zijn bedoeld om deze problemen te voorkomen.

U moet altijd vooraf contact opnemen met uw diabetesteam als:

- u de dag voor het onderzoek al voorbereidingen moet treffen (bv. een dieet volgen en/of laxeren).
- u een onderzoek moet ondergaan waarbij contrastvloeistof ingespoten wordt en u slikt Metformine of Glucophage®.
- u een insuliepomp gebruikt

INSULINE

In de tabellen staat beschreven wat u moet doen bij afwijkende bloedsuikerwaarden en hoe u de insulinedoseringen moet aanpassen. Indien u zowel insuline als tabletten gebruikt dient u tevens de folder diabetes met tabletgebruik te lezen.

DE AVOND VÓÓR HET ONDERZOEK

Op de avond vóór het onderzoek moet u de aanwijzingen in de tabellen volgen:

- In Tabel 1 volgt u de aanwijzingen om op de avond voor de dag van het onderzoek uw bloedsuiker te optimaliseren.
- In tabel 2 volgt u de aanwijzingen hoe u op de avond voor de dag van het onderzoek de insulinedosering moet aanpassen.

TABEL 1. Bloedglucosecontrole op de avond voor het onderzoek

Moment van controle	Bloedsuikerwaarde	Actie
Controle voor de nacht	lager dan 4.0 mmol/l	0.4 dl ranja (= 2 cm) met water en één boterham. Na één uur opnieuw controle.
	lager dan 6.0 mmol/l	30 gr. Koolhydraten eten. Dit zijn 2 porties fruit óf 2 beschuiten met zoet beleg óf 2 glazen frisdank of vruchtensap (geen light).
	tussen 6.0 en 8.0 mmol/l	Accepteren
	hoger dan 8.0 mmol/l	Goed
	hoger dan 15.0 mmol/l	Zelf bijregelen, zoals u gewend bent of indien geen klachten deze waarde accepteren

Daar waar u het advies krijgt om de hoeveelheid insuline te verminderen, bijvoorbeeld tot de helft van uw normale dosering, rondt u het aantal eenheden altijd naar beneden af. Bijvoorbeeld u spuit normaal 19 eenheden en volgens de tabel moet u verminderen tot 50 % van deze gebruikelijke dosering. In dat geval deelt u 19 door 2 en rondt u de uitkomst van 9,5 naar beneden af tot 9 eenheden.

TABEL 2. Insulinedosering op de avond voor het onderzoek

Insulinesoort	Tijdstip waarop u normaal insuline spuit	Dosering ¹⁾
Kortwerkende insuline (Actrapid, Apidra, Humalog, Humuline Regula, Insuman Rapid of Novarapid)	Voor avondmaaltijd	Gebruikelijke dosering
Langwerkende insuline (Humuline NPH, Insulatard, Insuman Basal, Monotard, Lantus of Levemir)	Voor avondmaaltijd	75% van de gebruikelijke dosering
	Voor slapen	50% van de gebruikelijke dosering
Mix insuline (Humalog mix 25, Humuline 30/70, Insuman Comb 50-25-15, Mixtard 10/20/30/40/50 of Novomix 30)	Voor avondmaaltijd	75% van de gebruikelijke dosering

DE DAG VAN HET ONDERZOEK

Op de dag van het onderzoek moet u de aanwijzingen in de volgende drie tabellen volgen:

- In tabel 3 volgt u de aanwijzingen om op de dag van het onderzoek van uw bloedsuiker te optimaliseren
- In tabel 4 volgt u de aanwijzingen voor het aanpassen van de insulinedosering vóór het onderzoek.
- In tabel 5 volgt u de aanwijzingen voor het aanpassen van de insulinedosering ná het onderzoek.

TABEL 3. Bloedglucosecontrole op de dag van het onderzoek

Moment van controle	Bloedsuikerwaarde	Actie
7-puntsdagcurve ²⁾ prikken	lager dan 4.0 mmol/l (hypo)	0.4 dl ranja (= 2 cm) verdunnen met water en na een uur opnieuw controle
	tussen 4,0 en 10,0 mmol/l	Goed
	tussen 10,0 en 15,0 mmol/l	Accepteren
	hoger dan 15,0 mmol/l	Bijregelen zoals u gewend bent of indien geen klachten deze waarde accepteren

Bij de tabellen 4 en 5 moet u er goed op letten dat u de juiste aanwijzingen volgt. Afhankelijk van het tijdstip van uw onderzoek volgt u in deze tabellen de aanwijzingen bij een onderzoek vóór 12.00 uur 's middags (tabel 4A en 5A) of de aanwijzingen bij een onderzoek ná 12.00 uur 's middags (tabel 4B en 5b).

Insulinedosering vóór het onderzoek

TABEL 4A. U hebt een onderzoek vóór 12.00 uur 's middags

Insulinesoort	Tijdstip waarop u normaal insuline spuit	Dosering
alle soorten insuline	voor ontbijt	U bent nuchter vanaf 24.00 uur. U spuit geen insuline

TABEL 4B. U hebt een onderzoek ná 12.00 uur 's middag

Insulinesoort	Tijdstip waarop u normaal insuline spuit	Aanpassen van insulinedosering
alle soorten insuline	voor ontbijt	U gebruikt een lichte maaltijd. ³⁾ U spuit 25% van de gebruikelijke dosering. ¹⁾
	voor lunch	U spuit geen insuline

Insulinedosering ná het onderzoek

TABEL 5A. Uw onderzoek heeft vóór 12.00 uur plaatsgevonden

Insulinesoort	Tijdstip waarop u normaal insuline spuit	Aanpassen van insulinedosering
Kortwerkende insuline (Actrapid, Apidra, Humalog, Humuline Regular, Insuman Rapid of Novarapid)	Voor 1 ^e maaltijd na onderzoek	Gebruikelijke dosering
Langwerkende insuline (Humuline NPH, Insulatard, Insuman Basal, Monotard, Lantus of Levemir)		Na het onderzoek kunt u uw gebruikelijke ochtenddosering insuline alsnog gebruiken
Mix insuline (Humalog mix 25, Humuline 30/70, Insuman Comb 50-25-15, Mixtard 10/20/30/40/50 of Novomix 30)	Voor 1 ^e maaltijd na onderzoek	50% van de gebruikelijke dosering die u normaal voor het ontbijt spuit ¹⁾

TABEL 5B. Uw onderzoek heeft ná 12.00 uur plaatsgevonden

Insulinesoort	Tijdstip waarop u normaal insuline spuit	Aanpassen van insulinedosering
alle soorten insuline	voor avondmaaltijd	Gebruikelijke dosering hervatten
	voor slapen	Gebruikelijke dosering hervatten

¹⁾ Let op: de uitkomst altijd naar beneden afronden

²⁾ Nuchter, voor iedere maaltijd, twee uur na iedere maaltijd en voor het slapen

³⁾ Een lichte maaltijd kan bestaan uit 2 beschuiten met jam en een kopje thee